

УВОД

Као облик девијантног понашања, криминалитет представља појаву која је веома стара и може се рећи присутна током читаве историје људског друштва. Под криминалитетом се подразумева свеукупност криминалних радњи на неком подручју, дакле друштву омеђеном организованим оквирима државних заједница или других облика организовања друштва кроз историју. Може се рећи да криминалитет представља феномен који је типичан примјер друштвене девијације, којом се угрожавају опште хумане вриједности и цивилизацијска достигнућа.

Криминалитет је историјска категорија, дакле веома стара појава, склона мијењању облика изражавања, прилагођавајући се у изражајном смислу времену живљења, а првенствено карактеру сваког конкретног друштва. Стога је криминалитет и комплексна појава која у својој појави не може бити искључива већ се мора третирати и сагледавати кроз призме филозофских, социолошких, економских, психолошких и правних аспеката. С обзиром да се ради о појави, односно феномену који је веома адаптиван, кроз историју је успио да одоли различитим социоекономским и политичким промјенама.

Друштвено негативне појаве могу се узети за период настанка првобитних људских заједница, а испољавале су се на најпримитивније начине. Настанком првих држава, усвајањем општеприхваћених позитивних норми понашања, друштвено негативне појаве су еволуирале и прилагођавале се датим условима.

Да би прекршиоци прикрили своје активности, користили су се свим познатим и доступним средствима.

Са друге стране, за њихово откривање кориштене су различите методе и поступци, од којих су неки имали у својој позадини научну подлогу.

Најопасније форме криминала карактерише тајност у извршењу и уживању плодова дјела, тј. латентност.

Због тога основно полазиште полицијске криминалистичке дјелатности не треба да буде прикупљање информација о извршеним кривичним дјелима (као дефинисаном и јасно утврђеном друштвеноопасном понашању којим се нарушавају норме кривичног закона), већ га треба помјерити према претпољу криминалитета и усмијерити пажњу на спознају проблема који могу довести до криминала, друштвене дезорганизације или деструкције, као и на кривичне догађаје.

Сходно реченом, поставља се прво, круцијално питање, како доћи до података да постоје основе сумње (индиције) да је извршено кривично дјело. До почетних информација које у оперативној и истражној дјелатности и другим стадијумима кривичног поступка могу да се користе као доказне информације са кривично-правним значајем долази се на више начина.

Научно технолошки развој покренуо је снаге које глобализују планету у циљу квалитетнијег живота.